

Utställningens namn

NK:s möbler

Placering / plats

Sörmlands museum

Invigningsdatum

2023-03-11

Visningstid

Tillfällig 1 år

Storlek

450

Budget

1500000

Budgetposter

Ingår: utställningsarkitekt, grafisk formgivare, externa hantverkare, ljussättare, byggmaterial, låneavgifter, transporter

Ingår ej: lokal, producent, innehållsansvarig, konservator, interna hantverkare

Beställare / producent

Sörmlands museum

Utställningsteam

Produktion Sörmlands museum

Producent Lena Landberg

Ansvarig antikvarie Mikael Billborn

Grundmanus Sara Kristoffersson

Utställningsformgivare TAF

Grafisk formgivare Ateljé Grotesk

Ljus Transpond

Motivering

Metod

Nordiska Kompaniets möbeltillverkning i Nyköping, 1904–1973, är en viktig del av Sveriges designhistoria. Trots detta har någon större presentation av möbelproduktionen eller av den betydelsefulla industriverksamheten i Nyköping inte gjorts. När vi startade projektet var vi fast beslutna att satsa stort och ta på oss en kostym som kanske varit mer naturlig för något av de stora centralmuseerna. Vårt mål var att ge publiken en föremålstät, lustfylld, lärorik, tankeväckande och inspirerande introduktion till NK:s möbelhistoria. Genom att vara den största och hittills enda utställning som gjorts på temat, och genom att huvudgreppet skulle bli designhistoriskt, var syftet även att öka medvetandet om Sörmlands museum som besöksmål långt utanför regionen. Främst i Stockholm och andra närliggande större städer, men även nationellt och i någon mån även internationellt. Samtidigt var det viktigt för oss att inte tappa bort den regionala förankringen och museets motto: människan i centrum. De världsberömda NK-möblerna tillverkades av skickliga hantverkare bara ett stenkast från den nuvarande museibygnaden!

Berättande

För att säkerställa ramverket beställde vi innan projektstarten ett grundsynopsis från Sara Kristoffersson, designhistoriker och professor på Konstfack. Hon föreslog en kronologisk berättelse, vilket kändes som den bästa och mest besöksfokuserade lösningen för vårt syfte. Design- och produktionshistorien skulle berättas helt och hållet utifrån föremålen. Den samling NK-möbler som finns i museet skulle inte på långa vägar räcka för att ge den övergripande bilden av tillverkningen. Därför blev en stor del av projektgruppens arbete att sondera var möbler kunde hittas och lånas – från museer, institutioner och samlare. Men vi ville

även involvera invånarna i länet. Efter ett upprop i lokal- och regionalpressen hörde många av sig med både erbjudanden om möbler och egna minnen. Ett tiotal av de totalt omkring 150 utställda möblerna är inlån från sörmlänningar.

Vi ville att människorna bakom möblerna skulle finnas med genom hela kronologin, parallellt med designhistorien. Därför valde vi tio formgivare och tio verkstadsanställda som i form av stora porträtt och biografiska texter med jämna mellanrum dyker upp i utställningen. De presenteras på exakt samma sätt – båda yrkesgrupperna var lika viktiga förutsättningar för att möblerna skulle bli till.

Gestaltning

Det var ett medvetet val att satsa på en välrenommerad och erfaren formgivare som skulle kunna ge utställningen en inramning som stod i samklang med ambitionerna. Interiörer och miljöskapande valdes bort för att kunna visa många enskilda möbler. Formgivarduon TAF svarade med en sober och ljus scenografi som bygger på stora skivor på låga bockar, tänkt att föra tankarna till ett snickeri. Rummen får semitransparenta väggar genom teaterslöjan som accentuerar takhöjden på sex meter och landar mjukt på podierna.

Publikvänlighet

Möblerna är indelade i grupper, var och en med en inledande text som alltid tar sin utgångspunkt i föremålen. Det betyder att möbelen nämns redan i första meningen, och inte i slutet av texten. På detta sätt fångas besökaren och kan direkt relatera till ett föremål som gör det lättare att ta till sig innehållet. Samtliga berättande texter i utställningen håller sig kring 100 ord och reglerna för klarspråk har varit vägledande i skrivandet. Alla texter är översatta till engelska.

De digitala inslagen i utställningen är medvetet få. Vi ville skapa en lugn, njutbar miljö och inte överskatta besökarens ork och lust att fördjupa sig i själva utställningsrummet. I museets mobilguide ges en introduktion till utställningen i filmformat. Några få äldre filmer visas, ett bildspel och sex skannade möbelkataloger som besökaren kan bläddra i. Utställningen avslutas med en helt egenproducerad film. Möjlighet till ytterligare fördjupning finns i utställningspublikationen, på webben och i programverksamhet och visningar.

Planritning, planskiss eller modellfoto

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Bild 8

Bild 9

Bild 10

Kontaktuppgifter

Namn

Lena Landerberg

E-post

lenakristina.landerberg@regionso
rmland.se

Telefon

0767249185

Ska utställningen visas i Utställningarnas museum?

Ja

Skicka in bidrag: Årets utställning 2023

Er utställning har blivit nominerad till Årets utställning 2023. Priset delas årligen ut av Forum för utställare till den utställning som bäst utvecklade bäst utställningsmediet under det gångna året.

Läs mer om processen från nominering till vinnare.

Uppgifter om utställningen

Ange motivering

Beskriv utställningen utifrån nedanstående rubriker. Lyft fram tydliga exempel som bidragit till utvecklandet av utställningsmediet.

- **Berättande:** Hur bidrar utställningens berättande/dramaturgi till utvecklande av utställningsmediet?
- **Gestaltning:** Hur bidrar utställningens gestaltning till utvecklande av utställningsmediet? (exempelvis koncept, rumslösning, interaktivitet, materialval, ljus/ljud, film/bild, grafisk form, föremålsexponering, mm)
- **Publikvänlighet:** Hur engageras besökaren i utställningen på ett sätt som utvecklar utställningsmediet? (genom exempelvis utställningspedagogik, handledning, visning, interaktion, tillgänglighet, taktila lösningar, mm)
- **Metod:** Hur bidrar den arbetsprocess/metod ni använt till utvecklande av utställningsmediet?

Antal bilder att bifoga

10

Bildtext och fotograf

Utställningens sju avsnitt markeras med ett "torn" för inledande text och siffra. Övriga texter sitter på specialtillverkade metallhållare som ger besökaren god läsbarhet. Foto: Björn Dahlgren.

Bildtext och fotograf

Möblerna visas "demokratiskt", på samma sätt och samma nivå. Deras olika karaktär skapar dynamik. Målgrupperna är både de med inga eller få förkunskaper och de med stora. Foto: Lena Landerberg.

Bildtext och fotograf

Några få NK-textilier visas, trots att de inte tillverkades i Nyköping. För att påminna om att de alltid fanns med, och ofta skapades av kvinnor som är bortglömda i dag. Foto: Björn Dahlgren.

Bildtext och fotograf

På en plats i utställningen byggde vi en miljö – eftersom NK-Bo och inredningsarkitekten Lena Larsson blev en föregångare just för pedagogiska miljöer på 1950-talet. Foto: Björn Dahlgren.

Bildtext och fotograf

På några platser finns hyllor, som här för Gunnar

Asplunds stolar från Stockholms stadsbibliotek. Allt trä är högblankt lackat i en havregul färg, teaterslöjan i samma nyans. Foto: Lena Landerberg.

Bildtext och fotograf

Utställningen består till knappt 1/3 av museets egna föremål, resten är inlån. Här syns möbler från bland andra Järnvägmuseet, Stockholms stadshus och Röhsska museet. Foto: Björn Dahlgren.

Bildtext och fotograf

För att verkstadsmiljön skulle finnas med genom hela utställningen visas också ett trettiotal stora fotografier. Varje foto är från den tid då de aktuella möblerna tillverkades. Foto: Björn Dahlgren.

Bildtext och fotograf

Människorna bakom möblerna. Här Ester Larsson, polererska som började vid verkstäderna kring 1910, och Ferdinand Boberg som ritade det nya varuhuset på Hamngatan. Foto: Dennis Tencic.

Bildtext och fotograf

Bland de formgivare som presenteras finns några ganska okända, som belysningsformgivaren Olle Elmgren. Även de med stora förkunskaper ska bli överraskade och hitta något nytt. Foto: Dennis Tencic.

Bildtext och fotograf

NK:s möbler har varit en publiksuccé. Museet har haft över 100 000 besökare under 2023, visningar har hållits flera dagar i veckan. Medieintresset har varit rekordstort. Foto: Malén Eneberg.

Utställningarnas museum

[Länk till Utställningarnas museum](#)

Att visa utställningen i Utställningarnas museum påverkar inte juryns beslut i Årets utställning.

Kontaktuppgifter

Vi sparar kontaktuppgifterna som du har angett. Ni har alltid möjlighet att begära att vi tar bort era uppgifter.

Jag godkänner

Läs mer om [GDPR och behandling av personuppgifter](#).

Bakgrundsbild, årets utställning 2022: [Tillsammans på vatten, vägar och spår. Spårvägmuseet](#).